

Underbilag 3 til Bilag VIII.

Undertegnede kan ikke tiltræde Radioraadets Svarskrivelse til Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Rigsdagsudvalgets Forespørgsel om Radioraadets Syn paa Det kongelige Teaters Betydning for Statsradiofonien. Jeg kan i det hele henholde mig til mine tidligere Udtalelser til Radioraadet angaaende nævnte Spørgsmaal, hvilke Udtalelser findes trykt sammen med Teaterlov-Forslaget. Jeg skal endnu særligt udtale følgende om de to omhandlede Spørgsmaal under eet.

Det kongelige Teater, Opera og Kapel har i to Aarhundreder betydet Hjemstedet for dansk dramatisk Musik og dansk Skuespil. Skulde vor nationale Scene bortfalde, vil det praktisk talt betyde, at Statsradiofonien maa gaa over til en i hvert Fald delvis *Selvforsyning* saavel med Hensyn til skabende som med Hensyn til udøvende Kunst. Uden vor nationale Skueplads og Opera-Scene vilde en stor Mængde af vor Litteraturs og Musiks Mesterværker næppe være blevet til. Værker som Hartmanns „Liden Kirsten“, Carl Nielsens „Aladdin“ og „Maskarade“ og mangfoldige andre Værker af vor Opera- og Ballet-Musik, der nu udføres i vor Radio, var næppe blevet skabt, om ikke vor Opera-Scene havde staaet beredt til at tage disse Opgaver op og give dem Scenens Liv. Med en Enkelt-opførelse i Radio for Øje vil *den skabende Kunstner* ikke i samme Grad føle sig kaldet til at tage det mægtige og brydsomme Arbejde op, som naar han kan imødesee en Opførelse paa en virkelig Operascene og med en Række af Genoptagelser for Øje. Jeg mindes da heller ikke et eneste Eksempel paa, at et dramatisk dansk Musikværk har faaet sin Første-opførelse gennem vor Radio. Men denne sidste Mulighed vil blive Komponisternes eneste Udvej, hvis Det kongelige Teaters Operascene maatte falde bort. Det naturlige er, at Teatret er Operaens og Skuespillets Vugge, medens *Radioens* Opgave er at sprede det Værk, som Teatret har opelsket til virkeligt Liv, ud til endnu videre Kredse. Skulde Radioen overtage Teatrets Mission som eneste Formidler af den unge Kunst, vilde der kræves et langt større Apparat og endnu rigere Midler end dem, Radioen raader over i Dag.

For mig er Spørgsmaalet ikke blot om Radioens *øjeblikkelige* Forsyning med Værker og kunstneriske Kræfter, men om ogsaa *ud i Fremtiden* at sikre vor Kultur, og gennem den Radioens Repertoire og Kunstner-Stab, at et rigt Udvalg af ny Kraft og nyt Stof kan blive til. De sidste Dage har vist, hvor haardt Konkurrencen med Film og anden Mekanisering har trængt vore Privat-Teatre, saaledes at endog to af dem paatænker med denne Sæson at give op, ogsaa her er blevet fremhævet Vanskeligheden ved at fremskaffe nyt Skuespil-Repertoire. — En Nedlæggelse af vort sceniske Kulturcentrum vil selvfølgelig ikke medvirke til at genoplive Digteres og Komponisters Trang til at skabe sceniske Værker. Der nærmer sig da for Radioen ogsaa paa *den udøvende Kunsts* Omraade den Situation, at der maa gribes til Selvforsyning af udøvende Sang- og Skuespil-Kræfter. Bortfaldet af vor nationale Scene vil gøre denne Situation akut. Vilde man forsøge i saa Fald at engagere en særlig Stab af Sangere og Skuespillere ved vor Radio, vil Statsradiofonien inden lang Tid tillige se sig nødsaget til at tage Uddannelsen af saadanne Kunstnere op. Man vil ellers snart staa over for et Udvalg af ganske uprøvede og uøvede Kræfter, der tilmed i de kun 1 à 2 ugentlige Opførelser i Radio, der kan bydes selv de førende Kunstnere, næppe vil opnaa de kunstneriske Læreaar, som den daglige Teater-Tjeneste paa en Scene og med Det kongelige Teaters Elev-Uddannelse som Forskole nu giver de vordende sceniske Kunstnere, ligesom Publikum jo for øvrigt ogsaa hurtigt vil trættes ved ideligt at høre de samme Stemmer i Mikrofonen. Selv om man derfor mener at kunne løse den *øjeblikkelige* Situation, der vilde opstaa ved Det kongelige Teaters Bortfald, ved Hjælp af det foreløbig forhaandenværende Repertoire og de i Øjeblikket til Raadighed staaende Kræfter, vil det mægtige og stadig stigende Stof-Forbrug i Radioen og den